2024/1109

23.5.2024

KOMISJONI RAKENDUSMÄÄRUS (EL) 2024/1109,

10. aprill 2024,

millega kehtestatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2018/1139 rakenduseeskirjad, milles käsitletakse nõudeid ja haldusmenetlusi, mida pädevad asutused kohaldavad seoses sertifitseeritud mehitamata õhusõiduki süsteemide jätkuva lennukõlblikkuse sertifitseerimise, järelevalve ja asjaomaste nõuete täitmise tagamisega, ning muudetakse rakendusmäärust (EL) 2023/203

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 4. juuli 2018. aasta määrust (EL) 2018/1139, mis käsitleb tsiviillennunduse valdkonna ühisnorme ja millega luuakse Euroopa Liidu Lennundusohutusamet ning millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusi (EÜ) nr 2111/2005, (EÜ) nr 1008/2008, (EL) nr 996/2010, (EL) nr 376/2014 ja Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiive 2014/30/EL ning 2014/53/EL ning tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrused (EÜ) nr 552/2004 ja (EÜ) nr 216/2008 ning nõukogu määrus (EMÜ) nr 3922/91, ([1]) eriti selle artikli 62 lõiget 14 ja lõike 15 punkte a, b ja c ning artikli 72 lõiget 5,

ning arvestades järgmist:

(1) Komisjon on vastavalt määruse (EL) 2018/1139 artikli 58 lõikele 1 kehtestanud komisjoni delegeeritud määruses (EL) 2024/1107 ([2]) üksikasjalikud nõuded selliste sertifitseeritud mehitamata õhusõiduki süsteemide jätkuva lennukõlblikkuse kohta, mida käitatakse erikategoorias ja mille jaoks tuleb taotleda lennukõlblikkussertifikaat, ning asjaomaste sertifitseeritud mehitamata õhusõiduki süsteemide komponentide kohta, samuti eespool nimetatud ülesannete täitmisega tegelevate organisatsioonide ja isikute kohta.

(2) Selleks et tagada nende jätkuvat lennukõlblikkust käsitlevate üksikasjalike nõuete ühetaoline kohaldamine, tuleks sätestada normid ja menetlused, mida pädevad asutused kohaldavad selleks, et hinnata vastavust kõnealustele nõuetele. Need normid ja menetlused peaksid kajastama komisjoni määruses (EL) nr 1321/2014 ([3]) sätestatud nõudeid, mida kohaldatakse mehitatud õhusõidukite jätkuva lennukõlblikkuse eest vastutavate pädevate asutuste suhtes, kuid võtma samas arvesse ka mehitamata õhusõiduki süsteeme käsitlevat konkreetset raamistikku.

(3) Lisaks on infoturbeohtudest tulenevate ohutusriskide juhtimiseks vaja, et sertifitseeritud mehitamata õhusõidukite ja nende komponentide jätkuva lennukõlblikkuse eest vastutavad pädevad asutused kohaldaksid komisjoni rakendusmääruses (EL) 2023/203 ([4]) sätestatud nõudeid selliste infoturvariskide juhtimiseks, mis võivad mõjutada lennuohutust. Seepärast tuleks rakendusmäärust (EL) 2023/203 muuta, et lisada selle kohaldamisalasse ka eespool nimetatud pädevad asutused.

([1]) ELT L 212, 22.8.2018, lk 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1139/oj.

([2]) Komisjoni 13. märtsi 2024. aasta delegeeritud määrus (EL) 2024/1107, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) 2018/1139, kehtestades üksikasjalikud normid, mida kohaldatakse sertifitseeritud mehitamata õhusõiduki süsteemide ja nende komponentide jätkuva lennukõlblikkuse suhtes ning sellega tegelevate organisatsioonide ja isikute sertifitseerimise suhtes (ELT L, 2024/1107, 17.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2024/1107/oj).

([3]) Komisjoni 26. novembri 2014. aasta määrus (EL) nr 1321/2014 õhusõidukite ja lennundustoodete ning nende osade ja seadmete jätkuva lennukõlblikkuse ning sellega tegelevate organisatsioonide ja isikute sertifitseerimise kohta (ELT L 362, 17.12.2014, lk 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2014/1321/oj).

([4]) Komisjoni 27. oktoobri 2022. aasta rakendusmäärus (EL) 2023/203, millega kehtestatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2018/1139 rakendamise eeskirjad nõuete osas, mis on seotud selliste infoturvariskide juhtimisega, mis võivad mõjutada lennuohutust ning mida kohaldatakse komisjoni määrustega (EL) nr 1321/2014, (EL) nr 965/2012, (EL) nr 1178/2011, (EL) 2015/340 ning komisjoni rakendusmäärustega (EL) 2017/373 ja (EL) 2021/664 hõlmatud organisatsioonide ning komisjoni määrustega (EL) nr 748/2012, (EL) nr 1321/2014, (EL) nr 965/2012, (EL) nr 1178/2011, (EL) 2015/340 ja (EL) nr 139/2014, komisjoni rakendusmäärustega (EL) 2017/373 ja (EL) 2021/664 hõlmatud pädevate asutuste suhtes, ning muudetakse komisjoni määrusi (EL) nr 1178/2011, (EL) nr 748/2012, (EL) nr 965/2012, (EL) nr 139/2014, (EL) nr 1321/2014, (EL) 2015/340 ning komisjoni rakendusmäärusi (EL) 2017/373 ja (EL) 2021/664 (ELT L 31, 2.2.2023, lk 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2023/203/oj).

(4) Pädevatele asutustele on vaja anda piisavalt aega, et nad oleksid valmis järgima uusi norme ja menetlusi, mille alusel hinnatakse sertifitseeritud mehitamata õhusõidukite süsteemide vastavust üksikasjalikele jätkuva lennukõlblikkuse nõuetele, ning seepärast tuleks käesolevat määrust kohaldada alates 1. maist 2025. Selliste nõuete kohaldamine, mis on seotud infoturvariskidega, mis võivad mõjutada lennuohutust, tuleks siiski edasi lükata kuni rakendusmääruse (EL) 2023/203 kohaldamise alguskuupäevani.

(5) Euroopa Liidu Lennundusohutusamet abistas komisjoni vastavalt määruse (EL) 2018/1139 artikli 75 lõike 2 punktidele b ja c ning artikli 76 lõikele 1 ning esitas 31. augustil 2023 komisjonile asjaomase arvamuse nr 03/2023 ([5]).

(6) Käesoleva määrusega ette nähtud meetmed on kooskõlas määruse (EL) 2018/1139 artikli 127 lõike 1 kohaselt loodud tsiviillennunduse valdkonna ühiste ohutuseeskirjade kohaldamise komitee arvamusega,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Reguleerimisese ja kohaldamisala

Käesoleva määrusega kehtestatakse normid ja menetlused, mida pädevad asutused peavad kohaldama, et hinnata vastavust delegeeritud määruses (EL) 2024/1107 sätestatud üksikasjalikele jätkuva lennukõlblikkuse nõuetele.

Artikkel 2

Mõisted

Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:

a) „mehitamata õhusõiduki süsteem“ – määruse (EL) 2018/1139 artikli 3 punktis 30 määratletud mehitamata õhusõiduk ning selle juhtimis- ja jälgimisseade;

b) „juhtimis- ja jälgimisseade“ – mehitamata õhusõiduki kaugjuhtimisseade, mis on määratletud määruse (EL) 2018/1139 artikli 3 punktis 32;

c) „komponent“ – mehitamata õhusõiduki mootor, propeller või osa või juhtimis- ja jälgimisseadme element;

d) „jätkuv lennukõlblikkus“ – kõik protsessid, millega tagatakse kogu mehitamata õhusõiduki süsteemi kasutusea vältel, et asjaomane mehitamata õhusõiduki süsteem vastab kohaldatavatele lennukõlblikkusnõuetele ja on kõlblik ohutuks kasutamiseks;

e) „hooldus“ – üks järgmistest toimingutest või nende kombinatsioon: mehitamata õhusõiduki süsteemi või komponendi kapitaalremont, remont, ülevaatus, väljavahetamine, muutmine või defektide kõrvaldamine, välja arvatud lennueelne ülevaatus;

f) „organisatsioon“ – füüsiline isik, juriidiline isik või juriidilise isiku osa, mis võib olla asutatud ühes või mitmes kohas nii liikmesriigi territooriumil kui ka väljaspool seda;

g) „lennueelne ülevaatus“ – enne lendu tehtav ülevaatus, et tagada mehitamata õhusõiduki valmisolek kavandatud lennuks;

h) „peamine tegevuskoht“ – selle ettevõtja peakontor või registrijärgne asukoht, kus toimub põhiline finantstegevus ja kust juhitakse käesolevas määruses osutatud toiminguid.

([5]) https://www.easa.europa.eu/document-library/opinions.

Artikkel 3

Pädevad asutused

1. Liikmesriik määrab pädevaks asutuseks ühe või mitu üksust, kellel on vajalikud volitused ja kohustus täita sertifitseerimise, järelevalve ja nõuete täitmise tagamisega seotud ülesandeid kooskõlas käesoleva määrusega ja delegeeritud määrusega (EL) 2024/1107.

2. Lõikes 1 osutatud liikmesriigi pädeva asutuse ja ameti haldus- ja juhtimissüsteemid peavad vastama lisas esitatud nõuetele.

3. Kui liikmesriik määrab pädevaks asutuseks rohkem kui ühe üksuse, siis peavad olema täidetud järgmised nõuded:

a) iga üksuse pädevusvaldkonnad peavad olema eelkõige kohustuste ja geograafiliste piiride osas selgelt määratletud;

b) need üksused teevad omavahel koostööd, et tulemuslikult täita sertifitseerimise, järelevalve ja nõuete täitmise tagamisega seotud ülesandeid nende vastavates pädevusvaldkondades.

4. Kui on vaja täita sertifitseerimise, järelevalve või nõuete täitmise tagamisega seotud ülesandeid, on pädeval asutusel õigus:

a) kontrollida sertifitseerimise, järelevalve või nõuete täitmise tagamisega seotud dokumente, andmeid, menetlusi ja muid materjale;

b) teha nendest dokumentidest, andmetest, menetlustest ja muudest materjalidest koopiaid või väljavõtteid;

c) nõuda asjaomaste organisatsioonide kõikidelt töötajatelt kohapeal suulisi selgitusi;

d) siseneda vajalikesse ruumidesse, käitamiskohtadesse või transpordivahenditesse;

e) teha asjaomaste organisatsioonide kohta auditeid, uurimisi, hindamisi ja korraldada kontrolle, sealhulgas etteteatamata kontrolle;

f) vajaduse korral võtta või algatada meetmeid nõuete täitmise tagamiseks.

5. Lõikes 4 osutatud volitusi kasutatakse kooskõlas asjaomase liikmesriigi õigusnormidega.

Artikkel 4

Rakendusmääruse (EL) 2023/203 muudatused

Rakendusmäärust (EL) 2023/203 muudetakse järgmiselt.

1) Artiklisse 2 lisatakse lõige 3a:

„3a. Käesolevat määrust kohaldatakse ka komisjoni rakendusmääruse (EL) 2024/1109 (*) I lisa (osa AR.UAS) kohaselt määratud pädeva asutuse suhtes.

(*) Komisjoni 10. aprilli 2024. aasta rakendusmäärus (EL) 2024/1109, millega kehtestatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2018/1139 rakenduseeskirjad, milles käsitletakse nõudeid ja haldusmenetlusi, mida pädevad asutused kohaldavad seoses sertifitseeritud mehitamata õhusõiduki süsteemide jätkuva lennukõlblikkuse sertifitseerimise, järelevalve ja asjaomaste nõuete täitmise tagamisega, ning muudetakse rakendusmäärust (EL) 2023/203 (ELT L, 2024/1109, 17.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2024/1109/oj).“

2) Artikli 4 lõiget 2 muudetakse järgmiselt:

„2. Artikli 2 lõigetes 2, 3 ja 3a osutatud pädevad asutused täidavad käesoleva määruse I lisa (osa IS.AR) nõudeid.“

Artikkel 5

Jõustumine ja kohaldatavus

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Seda kohaldatakse alates 1. maist 2025.

Lisa punkti AR.UAS.GEN.125 alapunkti c, punkti AR.UAS.GEN.135A, punkti AR.UAS.GEN.200 alapunkti e ja punkti AR.UAS.GEN.205 alapunkti c kohaldatakse alates 22. veebruarist 2026.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 10. aprill 2024

Komisjoni nimel
president
Ursula VON DER LEYEN

LISA

MEHITAMATA ÕHUSÕIDUKI SÜSTEEMIDE JÄTKUV LENNUKÕLBLIKKUS – ASUTUSTE SUHTES KEHTESTATUD NÕUDED

(OSA AR.UAS)

SISUKORD

GEN-ALAJAGU — ÜLDNÕUDED

AR.UAS.GEN.005 Kohaldamisala

AR.UAS.GEN.010 Pädev asutus

AR.UAS.GEN.115 Järelevalvedokumendid

AR.UAS.GEN.120 Nõuete täitmise meetodid

AR.UAS.GEN.125 Ameti teavitamine

AR.UAS.GEN.135 Viivitamatu reageerimine ohutusprobleemile

AR.UAS.GEN.135A Viivitamatu reageerimine lennuohutust mõjutavale infoturvaintsidendile või turvaaugule

AR.UAS.GEN.200 Juhtimissüsteem

AR.UAS.GEN.205 Ülesannete jaotamine

AR.UAS.GEN.210 Juhtimissüsteemi muudatused

AR.UAS.GEN.220 Andmete säilitamine

AR.UAS.GEN.300 Järelevalve põhimõtted

AR.UAS.GEN.305 Järelevalveprogramm – organisatsioonid

AR.UAS.GEN.310 Algne sertifitseerimismenetlus – organisatsioonid

AR.UAS.GEN.330 Muudatused – organisatsioonid

AR.UAS.GEN.350 Puudused, parandusmeetmed ja tähelepanekud – organisatsioonid

AR.UAS.GEN.351 Puudused ja parandusmeetmed – mehitamata õhusõiduki süsteemid

AR.UAS.GEN.355 Sertifikaadi peatamine, piiramine ja kehtetuks tunnistamine

CAW-ALAJAGU — MEHITAMATA ÕHUSÕIDUKI SÜSTEEMIDE LENNUKÕLBLIKKUS

AR.UAS.CAW.005 Kohaldamisala

AR.UAS.CAW.303 Mehitamata õhusõiduki süsteemi jätkuva lennukõlblikkuse jälgimine

AR.UAS.CAW.902 Pädeva asutuse tehtav lennukõlblikkuse kontroll

Liide — Osa CAO.UAS nõuetele vastava organisatsiooni sertifikaat – EASA vorm 3-CAO.UAS

GEN-ALAJAGU

ÜLDNÕUDED

AR.UAS.GEN.005 Kohaldamisala

Käesoleva lisaga kehtestatakse sertifitseerimis- ja järelevalveülesannete ning nõuete täitmise tagamise ülesannete täitmise tingimused ning haldusnõuded ja juhtimissüsteemile esitatavad nõuded, mida peab järgima delegeeritud määruse (EL) 2024/1107 rakendamise ja täitmise tagamise eest vastutav pädev asutus.

AR.UAS.GEN.010 Pädev asutus

Käesolevas lisas on pädev asutus:

a) konkreetsete mehitamata õhusõidukite jätkuva lennukõlblikkuse järelevalve ja lennukõlblikkuse kontrolli sertifikaatide väljaandmise puhul registreerijaliikmesriigi määratud asutus. See asutus vastutab ka juhtimis- ja jälgimisseadme jätkuva lennukõlblikkuse eest niivõrd, kuivõrd seda kohaldatakse asjaomases liikmesriigis registreeritud mehitamata õhusõiduki suhtes;

b) delegeeritud määruses (EL) 2024/1107 kindlaksmääratud organisatsiooni järelevalve puhul:

i) asutus, mille on määranud liikmesriik, kus asub kõnealuse organisatsiooni peamine tegevuskoht, või mõni muu liikmesriik, kui vastutus on määruse (EL) 2018/1139 artikli 64 kohaselt ümber jaotatud sellele liikmesriigile;

ii) amet, kui selle liikmesriigi vastutus, kus asub kõnealuse organisatsiooni peamine tegevuskoht, on määruse (EL) 2018/1139 artikli 64 või artikli 65 kohaselt ümber jaotatud.

AR.UAS.GEN.115 Järelevalvedokumendid

Pädev asutus esitab asjaomastele töötajatele kõik nende ülesannete ja kohustuste täitmiseks vajalikud õigusaktid, standardid, normid, tehnilised väljaanded ning nendega seotud dokumendid.

AR.UAS.GEN.120 Nõuete täitmise meetodid

a) Amet töötab välja nõuete täitmise aktsepteeritud meetodid (AMC), mida võib kasutada selleks, et kontrollida määruse (EL) 2018/1139 ja selle alusel vastu võetud delegeeritud õigusaktide ning rakendusaktide nõuete täitmist.

b) Käesoleva määruse nõuetele vastavuse tagamiseks võib kasutada ka nõuete täitmise alternatiivseid meetodeid.

c) Pädevad asutused teavitavad ametit kõigist nende järelevalve all olevate organisatsioonide või nende endi poolt käesoleva määruse nõuetele vastavuse tõendamiseks kasutatavatest nõuete täitmise alternatiivsetest meetoditest.

AR.UAS.GEN.125 Ameti teavitamine

a) Liikmesriigi pädev asutus teavitab ametit kõikidest määruse (EL) 2018/1139 ning selle delegeeritud õigusaktide ja rakendusaktide rakendamisega seotud olulistest probleemidest 30 päeva jooksul alates sellest, kui asutus probleemidest teada sai.

b) Ilma et see piiraks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 376/2014 ([1]) ning selle alusel vastu võetud delegeeritud õigusaktide ja rakendusaktide kohaldamist, esitab pädev asutus ametile võimalikult kiiresti ohutuse seisukohalt olulise teabe, mis pärineb lennuohutust mõjutavate juhtumite kohta koostatud ettekannetest, mis määruse (EL) nr 376/2014 artikli 6 lõike 6 kohaselt on talletatud riiklikku andmebaasi.

c) Liikmesriigi pädev asutus esitab ametile võimalikult kiiresti ohutuse seisukohast olulise teabe, mis tuleneb infoturvet käsitlevatest aruannetest, mille ta on saanud vastavalt delegeeritud määruse (EL) 2024/1107 II lisa (osa CAO.UAS) punkti CAO.UAS.102 alapunktile b.

AR.UAS.GEN.135 Viivitamatu reageerimine ohutusprobleemile

a) Ilma et see piiraks määruse (EL) nr 376/2014 ning selle alusel vastu võetud delegeeritud õigusaktide ja rakendusaktide kohaldamist, rakendab pädev asutus ohutusalase teabe nõuetekohaseks kogumiseks, analüüsimiseks ja levitamiseks vajalikku süsteemi.

b) Amet rakendab kogu talle laekunud asjakohase ohutusalase teabe nõuetekohaseks analüüsimiseks vajalikku süsteemi ning edastab liikmesriikide asjaomastele asutustele ja komisjonile viivitamata kogu teabe, sealhulgas soovitused või võetavad parandusmeetmed, mida viimased vajavad määruse (EL) 2018/1139 ning selle alusel vastu võetud delegeeritud õigusaktide ja rakendusaktide reguleerimisalasse kuuluvate mehitamata õhusõiduki süsteemide, mehitamata õhusõiduki süsteemi komponentide, isikute või organisatsioonidega seotud ohutusprobleemidele õigeaegselt reageerimiseks.

([1]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 3. aprilli 2014. aasta määrus (EL) nr 376/2014, mis käsitleb tsiviillennunduses toimunud juhtumitest teatamist ning juhtumite analüüsi ja järelmeid, millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 996/2010 ning tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2003/42/EÜ ja komisjoni määrused (EÜ) nr 1321/2007 ja (EÜ) nr 1330/2007 (ELT L 122, 24.4.2014, lk 18, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2014/376/oj).

c) Alapunktides a ja b nimetatud teabe saamisel võtab pädev asutus nõuetekohased meetmed ohutusprobleemi lahendamiseks.

d) Pädev asutus teavitab alapunkti c kohaselt võetud meetmetest viivitamata kõiki isikuid ja organisatsioone, kes vastavalt määrusele (EL) 2018/1139 ning selle alusel vastu võetud delegeeritud õigusaktidele ja rakendusaktidele peavad neid meetmeid järgima. Pädev asutus teeb meetmed teatavaks ka ametile ning ühise tegutsemise vajalikkuse korral teistele asjaomastele liikmesriikidele.

AR.UAS.GEN.135A Viivitamatu reageerimine lennuohutust mõjutavale infoturvaintsidendile või turvaaugule

a) Ilma et see piiraks määruse (EL) nr 376/2014 ning selle alusel vastu võetud delegeeritud õigusaktide ja rakendusaktide kohaldamist, rakendab pädev asutus süsteemi, et nõuetekohaselt koguda, analüüsida ja levitada teavet, mida organisatsioonid on edastanud selliste infoturvaintsidentide ja turvaaukude kohta, mis võivad mõjutada lennuohutust. Seda tehakse kooskõlastatult kõigi teiste asjaomaste asutustega, kes vastutavad liikmesriigis info- või küberturbe eest, et suurendada aruandluskavade kooskõlastatust ja ühilduvust.

b) Amet rakendab süsteemi, et nõuetekohaselt analüüsida kogu punkti AR.UAS.GEN.125 alapunkti c kohaselt saadud asjakohast ohutusalast teavet, ning esitab põhjendamatu viivituseta liikmesriikidele ja komisjonile kogu teabe, sealhulgas soovitused või parandusmeetmed, mis on vaja võtta selleks, et nad saaksid õigeaegselt reageerida infoturvaintsidendile või turvaaugule, mis võib mõjutada lennuohutust seoses mehitamata õhusõiduki süsteemide, mehitamata õhusõiduki komponentide ja isikute või organisatsioonidega, kelle suhtes kohaldatakse määrust (EL) 2018/1139 ning selle alusel vastu võetud delegeeritud õigusakte ja rakendusakte.

c) Alapunktides a ja b osutatud teabe saamisel võtab pädev asutus asjakohased meetmed, et käsitleda infoturvaintsidendi või turvaaugu võimalikku mõju lennuohutusele.

d) Alapunkti c alusel võetavad meetmed tehakse viivitamata teatavaks kõikidele isikutele ja organisatsioonidele, kes vastavalt määrusele (EL) 2018/1139 ning selle alusel vastu võetud delegeeritud õigusaktidele ja rakendusaktidele peavad neid täitma. Liikmesriigi pädev asutus teeb meetmed teatavaks ka ametile ning ühise tegutsemise vajaduse tekkimise korral teiste asjaomaste liikmesriikide pädevatele asutustele.

AR.UAS.GEN.200 Juhtimissüsteem

a) Pädev asutus kehtestab ja hoiab käigus juhtimissüsteemi, mis hõlmab vähemalt järgmist:

1) dokumenteeritud põhimõtted ja menetlused, mis kirjeldavad süsteemi korraldust ning vahendeid ja meetodeid määrusele (EL) 2018/1139 ning selle alusel vastu võetud delegeeritud õigusaktidele ja rakendusaktidele vastavuse tagamiseks. Menetlused peavad olema ajakohased ja neid tuleb pädevas asutuses kasutada alusdokumentidena tema kõikide asjaomaste ülesannete täitmiseks;

2) piisav arv töötajaid asutuse ülesannete ja kohustuste täitmiseks. Kõikide ülesannete nõuetekohase täitmise tagamiseks kehtestatakse töötajate kättesaadavuse planeerimise süsteem;

3) töötajad, kes on neile määratud ülesannete täitmiseks kvalifitseeritud, omavad vajalikke teadmisi ja kogemusi, on läbinud esmaõppe ning jätkuva pädevuse tagamiseks ka korduvkoolituse;

4) töötajatele nõuetekohased tegevusruumid ja büroopinnad ettenähtud ülesannete täitmiseks;

5) tegevuskord, mille abil jälgitakse juhtimissüsteemi vastavust asjaomastele nõuetele ja menetluste asjakohasust ning mis hõlmab siseauditi korra ja ohutusriskide juhtimise korra väljatöötamist; nõuetele vastavuse jälgimine peab hõlmama ka süsteemiauditi tulemusi käsitleva tagasiside andmist pädeva asutuse juhtkonnale, et tagada vajaduse korral parandusmeetmete rakendamine;

6) isik või isikute rühm, kes vastutavad nõuetele vastavuse jälgimisega seotud ülesannete täitmise eest otse pädeva asutuse juhtkonna ees.

b) Pädev asutus määrab iga oma tegevusvaldkonna, sh juhtimissüsteemi jaoks ühe või mitu isikut, kes kannavad üldist vastutust asjaomase ülesande või asjaomaste ülesannete juhtimise eest.

c) Pädev asutus kehtestab menetlused, et osaleda koos kõigi teiste asjaomaste pädevate asutustega kas samas liikmesriigis või teistest liikmesriikidest kogu vajaliku teabe ja abi vastastikuses vahetamises, mis hõlmavad järgmist teavet:

1) liikmesriigi territooriumil tegutsevate, kuid teise liikmesriigi pädeva asutuse või ameti poolt sertifitseeritud isikute ja organisatsioonide järelevalve raames avastatud kõik asjakohased puudused ja võetud järelmeetmed;

2) teave, mis tuleneb kohustuslikust ja vabatahtlikust lennuohutust mõjutavatest juhtumitest teatamisest, nagu on nõutud delegeeritud määruse (EL) 2024/1107 II lisa (osa CAO.UAS) punktis CAO.UAS.120.

d) Ametile tehakse juhtimissüsteemiga seotud menetlused ja nende muudatused standardimise eesmärgil kättesaadavaks.

e) Lisaks alapunktis a esitatud nõuetele vastab pädeva asutuse poolt kehtestatud ja töös hoitav juhtimissüsteem rakendusmääruse (EL) 2023/203 I lisa (osa IS.AR) nõuetele, et tagada selliste infoturvariskide nõuetekohane juhtimine, mis võivad mõjutada lennuohutust.

AR.UAS.GEN.205 Ülesannete jaotamine

a) Pädev asutus võib anda määruse (EL) 2018/1139 ning selle alusel vastu võetud delegeeritud õigusaktide ja rakendusaktide kohaldamisalasse kuuluvate organisatsioonide algse sertifitseerimise või pideva järelevalvega seotud ülesandeid kvalifitseeritud üksustele. Ülesannete andmisel tagab pädev asutus, et ta on teinud järgmist:

1) välja töötanud süsteemi, millega antakse nii esmane kui ka jooksev hinnang selle kohta, kas pädev üksus vastab määruse (EL) 2018/1139 VI lisa nõuetele. See süsteem ja hindamistulemused dokumenteeritakse;

2) sõlminud pädeva üksusega mõlema poole asjakohasel juhtimistasandil heakskiidetud kirjaliku kokkuleppe, milles on sätestatud järgmine:

i) täidetavad ülesanded;

ii) esitatavad deklaratsioonid, aruanded ja dokumendid;

iii) ülesannete täitmise tehnilised tingimused;

iv) täidetavate ülesannetega seotud kindlustuskate;

v) ülesannete täitmise käigus saadud andmete kaitse.

b) Pädev asutus tagab, et punkti AR.UAS.GEN.200 alapunkti a alapunkti 5 kohaselt kehtestatud siseauditi kord ja ohutusriskide juhtimise kord hõlmavad kõiki pädeva üksuse poolt tema nimel täidetavaid sertifitseerimisülesandeid ja pideva järelevalve ülesandeid.

c) Seoses sertifitseerimisega ja järelevalvega selle üle, kas organisatsioon vastab delegeeritud määruse (EL) 2024/1107 II lisa (osa CAO.UAS) punktile CAO.UAS.102, võib pädev asutus jaotada ülesandeid kvalifitseeritud üksustele vastavalt alapunktile a, või mis tahes asjaomasele asutusele, kes vastutab liikmesriigis info- või küberturbe eest; ülesannete jaotamisel tagab pädev asutus, et:

1) pädev üksus või asjaomane asutus koordineerib ja võtab arvesse kõiki lennuohutusega seotud aspekte;

2) pädeva üksuse või asjaomase asutuse sertifitseerimis- ja järelevalvetoimingute tulemused integreeritakse organisatsiooni üldistesse sertifitseerimis- ja järelevalvetoimikutesse;

3) tema poolt punkti AR.UAS.GEN.200 alapunkti e kohaselt kehtestatud infoturbe halduse süsteem hõlmab kõiki tema nimel täidetavaid sertifitseerimise ja pideva järelevalvega seotud ülesandeid.

AR.UAS.GEN.210 Juhtimissüsteemi muudatused

a) Pädeval asutusel peab olema süsteem selliste muudatuste kindlakstegemiseks, mis mõjutavad tema suutlikkust täita määruses (EL) 2018/1139 ning selle alusel vastu võetud delegeeritud õigusaktides ja rakendusaktides kindlaks määratud ülesandeid ja kohustusi. See süsteem peab võimaldama pädeval asutusel astuda samme, mis on vajalikud selleks, et säilitada tema juhtimissüsteemi sobivus ja tõhusus.

b) Oma juhtimissüsteemi tõhusa rakendamise tagamiseks ajakohastab pädev asutus seda õigeaegselt vastavalt määruse (EL) 2018/1139 ning selle alusel vastu võetud delegeeritud õigusaktide ja rakendusaktide muudatustele.

c) Pädev asutus teavitab ametit kõigist muudatustest, mis mõjutavad tema suutlikkust täita määruses (EL) 2018/1139 ning selle alusel vastu võetud delegeeritud õigusaktides ja rakendusaktides sätestatud ülesandeid ja kohustusi.

AR.UAS.GEN.220 Andmete säilitamine

a) Pädev asutus võtab kasutusele andmete säilitamise süsteemi, mis võimaldab järgmistele andmetele juurde pääseda, neid nõuetekohaselt säilitada ja usaldusväärselt jälgida järgmist:

1) juhtimissüsteemi dokumenteeritud põhimõtted ja menetlused;

2) töötajate koolitus, kvalifikatsioon ja volitused;

3) ülesannete jaotus, mis hõlmab punktis AR.UAS.GEN.205 nõutavaid elemente, ning määratud ülesannete üksikasjad;

4) sertifitseerimismenetlused ja sertifitseeritud organisatsioonide pidev järelevalve, sealhulgas:

i) organisatsiooni sertifikaadi taotlus;

ii) pädeva asutuse pideva järelevalve programm koos kõikide hindamiste, auditite ja inspekteerimiste dokumentidega;

iii) organisatsiooni sertifikaat ja selle võimalikud muudatused;

iv) järelevalveprogramm koos kavandatavate ja tehtud auditite kuupäevadega;

v) kogu ametlik kirjavahetus;

vi) soovitused sertifikaadi väljaandmiseks või selle kehtivuse pikendamiseks, puuduste üksikasjad ja organisatsioonide poolt nende kõrvaldamiseks võetud meetmed, sealhulgas lõpetamise kuupäev, erandid, täitemeetmed ja tähelepanekud;

vii) hindamis-, auditi- ja ülevaatusaruanded, mille on välja andnud mõni muu pädev asutus punkti AR.UAS.GEN.300 alapunkti d kohaselt;

viii) organisatsiooni kõik näidismaterjalid või käsiraamatud ja nende muudatused;

ix) kõik muud pädeva asutuse heakskiidetud dokumendid;

5) pädeva asutuse järelevalve all olevate mehitamata õhusõiduki süsteemide järelevalvemenetlus, sealhulgas:

i) mehitamata õhusõiduki lennukõlblikkussertifikaat;

ii) lennukõlblikkuse kontrolli sertifikaadid;

iii) pädeva asutuse enda poolt tehtud lennukõlblikkuse kontrollide aruanded;

iv) kogu mehitamata õhusõiduki süsteemiga seotud asjakohane kirjavahetus;

v) kõikide erandite ja täitemeetmete üksikasjad;

vi) kõik dokumendid, mille pädev asutus on käesoleva lisa kohaselt heaks kiitnud;

6) nõuete täitmise alternatiivsete meetodite kasutamist tõendavad dokumendid;

7) punkti AR.UAS.GEN.125 kohaselt esitatud ohutusteave ja järelmeetmed;

8) määruse (EL) 2018/1139 artikli 70, artikli 71 lõike 1 ja artikli 76 lõike 4 kohaste kaitse- ja paindlikkussätete kasutamine.

b) Pädev asutus peab kõikide organisatsioonidele välja antud sertifikaatide nimekirja.

c) Kõiki alapunktides a ja b osutatud andmeid säilitatakse vähemalt viis aastat, kui kohaldatavatest andmekaitsealastest õigusaktidest ei tulene teisiti, välja arvatud alapunkti a alapunktis 5 osutatud andmeid, mida säilitatakse kolm aastat pärast mehitamata õhusõiduki lõplikku kustutamist liikmesriigi riiklikust registrist.

d) Kõik alapunktides a ja b osutatud andmed tehakse taotluse korral kättesaadavaks ametile või teise liikmesriigi pädevale asutusele.

AR.UAS.GEN.300 Järelevalve põhimõtted

a) Pädev asutus kontrollib järgmist:

1) organisatsioonide või mehitamata õhusõiduki süsteemide suhtes kohaldatavatele nõuetele vastavus enne sertifikaadi või loa (vastavalt vajadusele) väljaandmist;

2) tema sertifitseeritud organisatsioonide jätkuv vastavus kohaldatavatele nõuetele;

3) jätkuv vastavus tema järelevalve all olevate mehitamata õhusõiduki süsteemide suhtes kohaldatavatele nõuetele;

4) pädeva asutuse poolt punkti AR.UAS.GEN.135 alapunktide c ja d kohaselt kehtestatud asjakohaste ohutusmeetmete rakendamine.

b) Kõnealuse kontrollimise suhtes kohaldatakse järgmist:

1) selle läbiviimist toetatakse dokumentidega, milles järelevalve eest vastutavatele töötajatele antakse juhiseid ülesannete täitmiseks;

2) asjaomastele organisatsioonidele antakse teavet järelevalve tulemuste kohta;

3) selle aluseks on hindamised, auditid, ülevaatused ja kontrollid ning vajaduse korral etteteatamata ülevaatused;

4) kontrolli tulemusel saab pädev asutus vajalikud tõendid juhuks, kui on vaja võtta täiendavaid meetmeid, sealhulgas punktide AR.UAS.GEN.350 ja AR.UAS.GEN.351 kohaseid meetmeid.

c) Pädev asutus määrab varasema järelevalvetegevuse ning ohutusalaste prioriteetide alusel kindlaks alapunktides a ja b sätestatud järelevalve ulatuse.

d) Kui organisatsiooni tegevusruumid asuvad rohkem kui ühes liikmesriigis, võib punktis AR.UAS.GEN.010 määratletud pädev asutus leppida kokku, et järelevalveülesandeid täidavad selle liikmesriigi (nende liikmesriikide) pädevad asutused, kus asuvad tegevusruumid. Sellise kokkuleppega hõlmatud organisatsiooni teavitatakse kokkuleppe olemasolust ja kohaldamisalast.

e) Muus liikmesriigis kui organisatsiooni peamiseks tegevuskohaks olevas liikmesriigis asuvates tegevusruumides teostatava järelevalve korral teavitab punktis AR.UAS.GEN.010 määratletud pädev asutus enne kohapealset auditit või tegevusruumide inspekteerimist sellest kõnealuse liikmesriigi pädevat asutust.

f) Pädev asutus kogub ja töötleb mis tahes teavet, mida ta peab järelevalve tegemiseks vajalikuks.

AR.UAS.GEN.305 Järelevalveprogramm – organisatsioonid

a) Pädev asutus kehtestab punktiga AR.UAS.GEN.300 ette nähtud järelevalvetegevust hõlmava järelevalveprogrammi ja haldab seda.

b) Pädeva asutuse sertifitseeritud organisatsioonide puhul võetakse järelevalveprogrammis arvesse organisatsiooni konkreetset olemust, tema tegevuse keerukust, varasema sertifitseerimise või järelevalvetegevuse või mõlema tulemusi ning asjaomaste riskide analüüsi. Programm sisaldab iga järelevalve planeerimistsükli puhul järgmist:

1) hindamised, auditid ja ülevaatused, sealhulgas vajaduse korral:

i) protsessi auditid;

ii) tooteauditid, mis hõlmavad asjakohast valimit organisatsiooni hallatavatest õhusõidukitest või organisatsiooni teostatud hooldusest, või mõlemat (vastavalt vajadusele);

iii) läbiviidud lennukõlblikkuse kontrollide valimipõhine kontroll;

iv) etteteatamata ülevaatused;

2) vastutava juhi ja pädeva asutuse kohtumised, mille eesmärk on tagada mõlema poole pidev informeeritus kõigist olulistest küsimustest.

c) Pädeva asutuse poolt sertifitseeritud organisatsioonide puhul ei tohi järelevalve planeerimise tsükkel olla pikem kui 24 kuud.

d) Järelevalve planeerimise tsüklit võib lühendada, kui organisatsiooni ohutustase on tõendite kohaselt halvenenud.

e) Järelevalveprogramm sisaldab kavandatud ning tulemuslikult toimunud hindamiste, auditite, ülevaatuste ja kohtumiste kuupäevi.

f) Iga järelevalve planeerimise tsükli lõppedes annab pädev asutus välja soovitus-aruande järelevalve jätkamise kohta, lähtudes järelevalve tulemustest.

AR.UAS.GEN.310 Algne sertifitseerimismenetlus – organisatsioonid

a) Organisatsioonilt sertifikaadi esmase väljaandmise taotluse saamisel kontrollib pädev asutus organisatsiooni vastavust kohaldatavatele nõuetele.

b) Algse sertifitseerimisega seotud uurimise ajal korraldatakse vähemalt üks kohtumine organisatsiooni vastutava juhiga, veendumaks, et see isik mõistab oma rolli ja vastutust.

c) Pädev asutus registreerib kõik avastatud puudused, nende kõrvaldamiseks võetud meetmed ja soovitused sertifikaadi väljaandmiseks.

d) Pädev asutus kinnitab organisatsioonile kirjalikult kõik kontrolli käigus avastatud puudused. Algse sertifitseerimise korral antakse sertifikaat välja alles siis, kui kõik puudused on pädevat asutust rahuldaval viisil kõrvaldatud.

e) Kui pädev asutus on veendunud, et organisatsioon vastab kohaldatavatele nõuetele, teeb ta järgmist:

1) annab välja sertifikaadi vastavalt käesoleva lisa liitele;

2) kiidab ametlikult heaks organisatsiooni käsiraamatu.

f) Sertifikaadi viitenumber lisatakse organisatsiooni sertifikaadile ameti kindlaksmääratud viisil.

g) Sertifikaat antakse välja määramata ajaks. Organisatsiooni õigused ning sertifikaadiga hõlmatud tegevuse ulatus ja võimalikud piirangud (vastavalt vajadusele) määratakse kindlaks sertifikaadile lisatud sertifitseerimistingimustes.

h) Selleks et organisatsioon saaks vastavalt delegeeritud määruse (EL) 2024/1107 II lisa (osa CAO.UAS) punktile CAO.UAS.105 teha muudatusi, mis ei nõua pädeva asutuse eelnevat heakskiitu, peab pädev asutus kiitma heaks organisatsiooni käsiraamatus esitatud asjakohase menetluse, milles määratakse kindlaks kõnealuste muudatuste ulatus ja kirjeldatakse, kuidas neid muudatusi hallatakse ja neist pädevale asutusele teatatakse.

AR.UAS.GEN.330 Muudatused – organisatsioonid

a) Eelnevat heakskiitu nõudva muudatuse taotluse saamisel kontrollib pädev asutus enne heakskiidu andmist, kas organisatsioon vastab kohaldatavatele nõuetele.

b) Pädev asutus kehtestab tingimused, mille kohaselt organisatsioon võib selliste muudatuste tegemise ajal tegutseda, välja arvatud juhul, kui pädev asutus leiab, et organisatsiooni sertifikaat tuleb peatada.

c) Kui pädev asutus on veendunud, et organisatsioon vastab kohaldatavatele nõuetele, kiidab pädev asutus muudatuse heaks.

d) Ilma et see piiraks täiendavate täitemeetmete kohaldamist, kaalub pädev asutus organisatsiooni sertifikaadi peatamise või kehtetuks tunnistamise või sellele piirangute kehtestamise vajadust, kui organisatsioon rakendab eelnevat heakskiitu nõudvaid muudatusi ilma, et pädev asutus oleks need alapunkti c kohaselt heaks kiitnud.

e) Selliste muudatuste puhul, mis eelnevat heakskiitu ei nõua, lisab pädev asutus nende läbivaatamise oma pidevasse järelevalvesse kooskõlas punktis AR.UAS.GEN.300 kirjeldatud põhimõtetega. Nõuetele mittevastavuse korral teavitab pädev asutus organisatsiooni, nõuab täiendavaid muudatusi ja tegutseb vastavalt punktile AR.UAS.GEN.350.

AR.UAS.GEN.350 Puudused, parandusmeetmed ja tähelepanekud – organisatsioonid

a) Pädev asutus peab olema välja töötanud süsteemi puuduste analüüsimiseks ohutusalase tähtsuse seisukohast.

b) Pädev asutus annab välja esimese astme puuduse teatise, kui avastatakse selline oluline mittevastavus määruse (EL) 2018/1139 ning selle alusel vastu võetud delegeeritud õigusaktide ja rakendusaktide kohaldatavatele nõuetele, organisatsiooni menetlustele ja käsiraamatutele või sertifikaadile, mis alandab ohutustaset või vähendab oluliselt lennuohutust.

Esimese astme puudused hõlmavad muu hulgas järgmist:

1) pädevale asutusele ei anta tavalisel tööajal pärast kaht kirjalikku taotlust juurdepääsu organisatsiooni tegevusruumidele, millele on osutatud delegeeritud määruse (EL) 2024/1107 II lisa (osa CAO.UAS) punktis CAO.UAS.112;

2) organisatsioon on sertifikaadi saanud või selle kehtivust pikendanud kirjalike tõendite võltsimise teel;

3) on mis tahes tõendeid eeskirjade eiramise või organisatsiooni sertifikaadi pettuse eesmärgil kasutamise kohta;

4) vastutava juhi puudumine.

c) Pädev asutus annab välja teise astme puuduse teatise, kui avastatakse selline mittevastavus määruse (EL) 2018/1139 ning selle alusel vastu võetud delegeeritud õigusaktide ja rakendusaktide kohaldatavatele nõuetele, organisatsiooni menetlustele ja käsiraamatutele või organisatsiooni sertifikaadile, sealhulgas sertifitseerimistingimustele, mida ei klassifitseerita esimese astme puuduseks.

d) Kui järelevalve käigus või muul viisil avastatakse puudus, teatab pädev asutus nimetatud puudusest kirjalikult organisatsioonile ning nõuab kindlakstehtud mittevastavuse kõrvaldamiseks parandusmeetmete võtmist, ilma et see piiraks määruse (EL) 2018/1139 ning selle alusel vastu võetud delegeeritud õigusaktidega ja rakendusaktidega ette nähtud täiendavate meetmete kohaldamist. Kui esimese astme puudus on otseselt seotud mehitamata õhusõiduki või juhtimis- ja jälgimisseadmega, teavitab pädev asutus sellest punkti AR.UAS.GEN.010 alapunktis a määratletud pädevat asutust, kui see erineb puuduse kindlaks teinud pädevast asutusest.

1) Mis tahes esimese astme puuduste korral võtab pädev asutus viivitamata asjakohaseid meetmeid asjaomase organisatsiooni tegevuse keelamiseks või piiramiseks; vajaduse korral võtab pädev asutus olenevalt esimese astme puuduse ulatusest meetmeid sertifikaadi kehtetuks tunnistamiseks, täielikuks või osaliseks peatamiseks või sellele piirangute kehtestamiseks, kuni organisatsioon on edukalt rakendanud parandusmeetmed.

2) Mis tahes teise astme puuduse korral teeb pädev asutus järgmist:

i) annab organisatsioonile parandusmeetmete rakendamiseks tähtaja, mis vastab puuduse laadile ning ei tohi algselt ületada kolme kuud. See ajavahemik algab kuupäevast, mil organisatsioonile teatati puudusest kirjalikult. Selle kolmekuulise tähtaja lõppedes võib pädev asutus sõltuvalt puuduse laadist tähtaega pikendada;

ii) hindab organisatsiooni pakutud parandusmeetmete kava ning kinnitab selle, kui see on tema hinnangu kohaselt asjaomase mittevastavuse kõrvaldamiseks piisav;

3) Kui organisatsioon ei esita nõuetekohast parandusmeetmete kava või ei rakenda parandusmeetmeid pädeva asutuse poolt algselt kinnitatud või hiljem pikendatud tähtaja jooksul, tunnistatakse puudus esimese astme puuduseks ja võetakse meetmed vastavalt alapunkti d alapunktile 1.

4) Pädev asutus registreerib kõik kindlakstehtud või talle alapunkti e kohaselt teatatud puudused ning vajaduse korral tema poolt võetud täite- ja parandusmeetmed ning kõigi puudustega seotud meetmete lõpuleviimise tähtajad.

e) Asutus, kes täidab järelevalveülesandeid punkti AR.UAS.GEN.300 alapunkti d kohaselt ja on ameti või teise liikmesriigi pädeva asutuse sertifitseeritud organisatsiooni puhul kindlaks teinud mittevastavuse määruse (EL) 2018/1139 ning selle alusel vastu võetud delegeeritud õigusaktide ja rakendusaktide kohaldatavatele nõuetele, teavitab asjaomast pädevat asutust ning märgib ära puuduse raskusastme, ilma et see piiraks võimalike täiendavate täitemeetmete kohaldamist.

f) Juhtudel, mis ei nõua kvalifitseerimist esimese või teise astme puuduseks, võib pädev asutus esitada tähelepanekuid järgmise kohta:

1) mis tahes artikkel, mille tulemuslikkus on hinnatud ebatõhusaks;

2) kui on kindlaks tehtud, et mõni artikkel võib põhjustada mittevastavust alapunktide b või c nõuetele;

3) kui soovitused või parandused pakuvad huvi organisatsiooni üldise toimimise seisukohast.

Käesoleva punkti kohaselt esitatud tähelepanekud edastatakse kirjalikult organisatsioonile ja need registreerib pädev asutus.

AR.UAS.GEN.351 Puudused ja parandusmeetmed – mehitamata õhusõiduki süsteemid

a) Pädev asutus peab olema välja töötanud süsteemi puuduste analüüsimiseks ohutusalase tähtsuse seisukohast.

b) Esimese astme puuduseks loetakse mehitamata õhusõiduki süsteemi iga olulist mittevastavust delegeeritud määruse (EL) 2024/1107 I lisa (osa ML.UAS) nõuetele, mis alandab ohutustaset või vähendab oluliselt lennuohutust.

c) Teise astme puuduseks loetakse mehitamata õhusõiduki süsteemi iga mittevastavust delegeeritud määruse (EL) 2024/1107 I lisa (osa ML.UAS) nõuetele, mida ei loeta esimese astme puuduseks.

d) Kui õhusõiduki ülevaatuste käigus või muul viisil leitakse tõendeid selle kohta, et mehitamata õhusõiduki süsteem ei vasta delegeeritud määruse (EL) 2024/1107 I lisa (osa ML.UAS) nõuetele, teeb pädev asutus järgmist:

1) esimese astme puuduste korral nõuab, et viivitamata koostatakse parandusmeetmete kava, kus muu hulgas kirjeldatakse enne järgmist lendu võetavaid parandusmeetmeid, ning vajaduse korral tunnistab lennukõlblikkuse kontrolli sertifikaadi kehtetuks või peatab selle kehtivuse ning

2) teise astme puuduste korral nõuab, et koostatakse parandusmeetmete kava, mis vastab puuduse laadile.

AR.UAS.GEN.355 Sertifikaadi peatamine, piiramine ja kehtetuks tunnistamine

Pädev asutus peab:

a) peatama sertifikaadi, kui ta leiab, et on alust uskuda, et selline meede on vajalik mehitamata õhusõiduki ohutusele tõenäoliselt avalduva ohu ärahoidmiseks;

b) peatama sertifikaadi, tunnistama selle kehtetuks või kehtestama sellele piirangud, kui need meetmed on vajalikud vastavalt punktile AR.UAS.GEN.350 või punktile AR.UAS.GEN.351;

c) peatab organisatsiooni sertifikaadi täielikult või osaliselt või kehtestab sellele piirangud, kui pädeva asutuse kontrolli alt väljas olevad ettenägematud asjaolud takistavad selle inspektoreil täita oma järelevalve planeerimise tsükli suhtes teostatavaid järelevalveülesandeid.

CAW-ALAJAGU

MEHITAMATA ÕHUSÕIDUKI SÜSTEEMI LENNUKÕLBLIKKUS

AR.UAS.CAW.005 Kohaldamisala

Käesoleva alajaoga kehtestatakse nõuded, mida pädev asutus peab järgima, kui ta täidab oma ülesandeid ja kohustusi, mis on seotud jätkuva lennukõlblikkuse järelevalve teostamisega selliste mehitamata õhusõiduki süsteemide üle, mille suhtes kohaldatakse delegeeritud määrust (EL) 2024/1107, ning lennukõlblikkuse kontrolli sertifikaatide väljaandmisega.

AR.UAS.CAW.303 Mehitamata õhusõiduki süsteemi jätkuva lennukõlblikkuse jälgimine

a) Pädev asutus töötab riskipõhist lähenemisviisi järgides välja järelevalvekava, et jälgida tema registris olevate mehitamata õhusõidukite ning nende juhtimis- ja jälgimisseadmete lennukõlblikkust.

b) Järelevalvekava peab sisaldama mehitamata õhusõiduki ning juhtimis- ja jälgimisseadme pistelisi kontrolle ning hõlmama lennukõlblikkuse peamiste riskielementide kõiki aspekte.

c) Tootekontrollis tuleb asjaomaste nõuete alusel pisteliselt üle vaadata lennukõlblikkuse saavutatud standardid ning teha kindlaks kõik puudused.

d) Kõik kindlakstehtud puudused liigitatakse vastavalt punktile AR.UAS.GEN.351 ja esitatakse kirjalik kinnitus isikule või organisatsioonile, kes kannab delegeeritud määruse (EL) 2024/1107 I lisa (osa ML.UAS) punkti ML.UAS.201 kohast vastutust.

e) Pädev asutus dokumenteerib kõik puudused ja nende kõrvaldamiseks võetud meetmed.

f) Kui sellise ülevaatuse käigus leitakse tõendeid, mis näitavad mittevastavust käesolevas lisas või muudes lisades kehtestatud nõuetele, käsitletakse kindlakstehtud puudust vastavalt asjakohasele lisale.

g) Vajaduse korral vahetab pädev asutus asjakohaste täitemeetmete rakendamise tagamiseks teavet alapunkti f kohaselt kindlaks tehtud mittevastavuste kohta teiste pädevate asutustega.

AR.UAS.CAW.902 Pädeva asutuse tehtav lennukõlblikkuse kontroll

a) Juhul kui lennukõlblikkust kontrollib ja delegeeritud määruse (EL) 2024/1107 I lisa (osa ML.UAS) 2. liite kohase lennukõlblikkuse kontrolli sertifikaadi (EASA vorm 15d) annab välja pädev asutus, peab ta lennukõlblikkust kontrollides järgima delegeeritud määruse (EL) 2024/1107 I lisa (osa ML.UAS) punkti ML.UAS.903 nõudeid.

b) Pädeval asutusel peavad lennukõlblikkuse kontrollimiseks olema lennukõlblikkust kontrollivad töötajad. Need töötajad peavad vastama kõikidele järgmistele nõuetele:

   1) neil on vähemalt kolm aastat jätkuva lennukõlblikkuse korraldamise kogemust;

   2) neil on lennundusalane haridus, asjakohane luba või muu samaväärne kvalifikatsioon;

   3) nad on saanud asjakohase lennundustehnilise väljaõppe;

   4) neil on ametiseisund, mis annab neile pädeva asutuse nimel allkirja andmise õiguse.

   Olenemata alapunkti b alapunktide 1–4 nõuetest võib alapunkti b alapunktis 2 sätestatud nõude asendada kolmeaastase kogemusega jätkuva lennukõlblikkuse korraldamisel lisaks neile aastatele, mida juba nõutakse alapunkti b alapunktis 1.

c) Pädev asutus säilitab andmed kõigi lennukõlblikkust kontrollivate töötajate kohta, sealhulgas andmed iga töötaja asjakohase kvalifikatsiooni kohta ning kokkuvõtte tema kogemustest ja koolitustest jätkuva lennukõlblikkuse korraldamise valdkonnas.

d) Lennukõlblikkuse kontrolli käigus tagatakse pädevale asutusele juurdepääs kohaldatavatele andmetele, näiteks delegeeritud määruse (EL) 2024/1107 I lisa (osa ML.UAS) punktides ML.UAS.305 ja ML.UAS.401 esitatud andmetele.

e) Kui lennukõlblikkuse kontroll on rahuldava tulemusega lõpule viidud, annavad lennukõlblikkuse kontrolli tegevad töötajad välja delegeeritud määruse (EL) 2024/1107 I lisa (osa ML.UAS) 2. liite kohase lennukõlblikkuse kontrolli sertifikaadi (EASA vorm 15d).

f) Kui mis tahes asjaolud viitavad võimaliku ohutusriski olemasolule, teostab lennukõlblikkuse kontrolli ja annab lennukõlblikkuse kontrolli sertifikaadi välja pädev asutus ise.

Liide

Osa CAO.UAS nõuetele vastava organisatsiooni sertifikaat – EASA vorm 3-CAO.UAS

a) Organisatsiooni käsiraamatus kindlaksmääratud tööde maht piiritleb pädeva asutuse kinnitatud sertifikaadi klassi(de) ja pädevus(t)e raames sertifikaadiga antud õiguste täpse ulatuse. Seepärast on oluline, et sertifikaadi klass(id) ja pädevus(ed) ning organisatsiooni tööde maht oleksid omavahel vastavuses.

b) *Mehitamata õhusõiduki süsteemi* hooldamise pädevus, mis on seotud mehitamata õhusõiduki või juhtimis- ja jälgimisseadme hooldamise õigustega, tähendab seda, et asjaomane osa CAO.UAS nõuetele vastav organisatsioon võib organisatsiooni käsiraamatus kindlaks määratud tööde mahu piires hooldada mehitamata õhusõidukit, juhtimis- ja jälgimisseadet või mõlemaid. Selline organisatsioon võib hooldada ka komponente (sealhulgas mootoreid) kooskõlas mehitamata õhusõiduki või juhtimis- ja jälgimisseadme tehniliste normdokumentidega või pädeva asutuse nõusoleku korral kooskõlas komponendi tehniliste normdokumentidega, kuid üksnes juhul, kui need komponendid on paigaldatud mehitamata õhusõidukile või juhtimis- ja jälgimisseadmele. Sellele vaatamata võib asjaomane organisatsioon komponendi hoolduseks ajutiselt eemaldada, et hooldustöid oleks parem teha, välja arvatud juhul, kui selle eemaldamine tekitab vajaduse lisahoolduseks, mida organisatsioonil ei ole õigust teha. Kui mehitamata õhusõiduki süsteemi hooldamise pädevusega hooldusorganisatsioon eemaldab komponendi hoolduseks, kohaldatakse organisatsiooni käsiraamatus kindlaks määratud kontrollimenetlust.

   Mehitamata õhusõiduki süsteemi hooldamise pädevusega organisatsioonil, mis vastab osa CAO.UAS nõuetele, võib lubada organisatsiooni käsiraamatus kindlaks määratud tööde mahu piires paigaldada juhtimis- ja jälgimisseadmeid, korraldada mehitamata õhusõiduki süsteemide jätkuvat lennukõlblikkust, kontrollida lennukõlblikkust ja anda välja lennulube.

c) *Täiskomplektsete mootorite* (turbiin-, kolb- või elektrimootori) hooldamise pädevus tähendab, et osa CAO.UAS nõuetele vastav organisatsioon võib kooskõlas mootori tehniliste normdokumentidega või pädeva asutuse nõusoleku korral kooskõlas komponentide tehniliste normdokumentidega hooldada paigaldamata mootorit, samuti mootori komponente, kui need komponendid on mootorile paigaldatud. Sellele vaatamata võib täiskomplektsete mootorite hooldamise pädevusega hooldusorganisatsioon komponendi hoolduseks ajutiselt eemaldada, et hooldustöid oleks parem teha, välja arvatud juhul, kui selle eemaldamine tekitab vajaduse lisahoolduseks, mida organisatsioonil ei ole õigust teha. Mootorite hooldamise pädevusega organisatsioon võib mehitamata õhusõiduki hooldustööde käigus hooldada paigaldatud mootorit ka vastavalt organisatsiooni käsiraamatus kindlaks määratud kontrollimenetlusele, mille on heaks kiitnud pädev asutus.

d) *Komponentide (muud kui täiskomplektsed mootorid)* hooldamise pädevus tähendab, et osa CAO.UAS nõuetele vastav organisatsioon võib hooldada paigaldamata komponente (v.a täiskomplektsed mootorid), mis on ette nähtud paigaldamiseks mehitamata õhusõidukile, selle mootorile või juhtimis- ja jälgimisseadmele. Samuti võib kõnealune organisatsioon mehitamata õhusõidukite ning juhtimis- ja jälgimisseadme hoolduse käigus või mootori hooldustöökojas hooldada paigaldatud komponente (v.a täiskomplektsed mootorid) vastavalt organisatsiooni käsiraamatus kindlaks määratud kontrollimenetlusele, mille on heaks kiitnud pädev asutus.

e) Mittepurustavate katsete pädevus on iseseisev pädevus, mis ei pruugi olla seotud konkreetse mehitamata õhusõiduki, mootori või muu komponendiga. Mittepurustavate katsete pädevus on vajalik üksnes sellise osa CAO.UAS nõuetele vastava organisatsiooni puhul, kes teeb selliseid katseid eriülesandena teise organisatsiooni jaoks. Osa CAO.UAS nõuetele vastav sertifitseeritud organisatsioon, millel on mehitamata õhusõiduki süsteemi, mootori või komponendi hooldamise pädevus, võib teha enda hooldatavate toodete ja komponentidega mittepurustavaid katseid vastavalt organisatsiooni käsiraamatus kindlaks määratud mittepurustavate katsete menetlusele, omamata mittepurustavate katsete pädevust.

[LIIKMESRIIK (*)]
Euroopa Liidu liikmesriik (**)

OSA CAO.UAS NÕUETELE VASTAVA ORGANISATSIOONI SERTIFIKAAT

Viide: [LIIKMESRIIGI KOOD (*)].CAO.[XXXX]

Vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu 4. juuli 2018. aasta määrusele (EL) 2018/1139, mis käsitleb tsiviillennunduse valdkonna ühisnorme ja millega luuakse Euroopa Liidu Lennundusohutusamet, komisjoni rakendusmäärusele (EL) 2024/1109, komisjoni delegeeritud määrusele (EL) 2024/1107 ning allpool sätestatud tingimustele sertifitseerib [LIIKMESRIIGI PÄDEV ASUTUS (*)] järgmise äriühingu:

[SERTIFITSEERITUD ORGANISATSIOONI NIMI JA AADRESS]

komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2024/1107 II lisa (osa CAO.UAS) nõuetele vastava organisatsioonina.

TINGIMUSED:

a) sertifikaat kehtib üksnes sertifikaadile lisatud sertifitseerimistingimustes ja komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2024/1107 II lisas (osa CAO.UAS) osutatud organisatsiooni käsiraamatu osas „Tööde maht“ kindlaks määratud valdkonnas;
b) sertifikaat nõuab organisatsiooni käsiraamatus kindlaks määratud menetluste järgimist;
c) sertifikaat kehtib seni, kuni sertifitseeritud organisatsioon vastab komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2024/1107 II lisa (osa CAO.UAS) nõuetele;
d) kui sertifitseeritud organisatsioon sõlmib teenuste osutamiseks alltöövõtulepingu ühe või mitme organisatsiooniga, jääb käesolev sertifikaat kehtima tingimusel, et asjaomane organisatsioon täidab kohaldatavaid lepingulisi kohustusi;
e) Kui eespool nimetatud tingimused on täidetud, kehtib käesolev sertifikaat tähtajatult, välja arvatud juhul, kui sertifikaadist on eelnevalt loobutud, see on asendatud teise sertifikaadiga, peatatud või kehtetuks tunnistatud.

Algse sertifikaadi väljaandmise kuupäev: .....
Sertifikaadi käesoleva versiooni kuupäev: .....
Versiooni nr: .....
Allkiri: .....

Pädeva asutuse nimel: [LIIKMESRIIGI PÄDEV ASUTUS (*)]

(*) Või EASA, kui EASA on pädev asutus.
(**) ELi-välise riigi või EASA puhul maha tõmmata.
EASA vorm 3-CAO.UAS, versioon 1.

OSA CAO.UAS NÕUETELE VASTAVA ORGANISATSIOONI SERTIFITSEERIMISTINGIMUSED

Viide: [LIIKMESRIIGI KOOD (*)].CAO.UAS.XXXX

Organisatsioon: [SERTIFITSEERITUD ORGANISATSIOONI NIMI JA AADRESS]

KLASS	**PÄDEVUS**	**ÕIGUSED** (***)
MEHITAMATA ÕHUSÕIDUKI SÜSTEEMID (**)	MEHITAMATA ÕHUSÕIDUKI SÜSTEEMID (**)	☐ Mehitamata õhusõiduki hooldus ☐ Juhtimis- ja jälgimisseadme hooldus ☐ Juhtimis- ja jälgimisseadme paigaldamine ☐ Jätkuva lennukõlblikkuse korraldamine ☐ Lennukõlblikkuse kontroll ☐ Lennuluba
KOMPONENDID (**)	Täiskomplektne mootor (**)	☐ Hooldus
	Muud komponendid kui täiskomplektsed mootorid (**)	
ERITÖÖD (**)	Mittepurustavad katsed (**)	☐ Mittepurustavad katsed

Loetelu jätkuva lennukõlblikkuse ülesandeid täitvatest organisatsioonidest, kellega on sõlmitud alltöövõtuleping

Käesolevad sertifitseerimistingimused kehtivad üksnes organisatsiooni käsiraamatu osas „Tööde maht“ kindlaks määratud mehitamata õhusõiduki süsteemide, mehitamata õhusõiduki süsteemi komponentide ja tegevuse suhtes.

Organisatsiooni käsiraamatu viitenumber: .....

Organisatsiooni käsiraamatu algse väljaandmise kuupäev: .....

Viimase heakskiidetud versiooni kuupäev: .....Versiooni nr: .....

Allkiri: .....

Pädeva asutuse nimel: [LIIKMESRIIGI PÄDEV ASUTUS (*)]

(*) Või EASA, kui EASA on pädev asutus.

(**) Mittevajalik maha tõmmata, kui organisatsiooni ei sertifitseerita.

(***) Valida sobiv.

EASA vorm 3-CAO.UAS, versioon 1.